

Cărți primite la redacție

Athanasie KATIGÁS, *Experiențele unui taximetrist. Întâmplări adevărate. Lacrimile pocăinței*, vol. III, trad. Ierom. Cosma Giosanu, Ed. Crimca, Suceava, 2021¹

Tradus din limba greacă de părintele ieromonah Cosma Giosanu, volumul al III-lea al seriei intitulată *Lacrimile pocăinței. Experiențele unui taximetrist. Întâmplări adevărate*, ce poartă semnătura domnului Athanasie Katigás, un autor deja consacrat în literatura teologică contemporană, oferă cititorilor o perspectivă a experiențelor cotidiene ale unui taximetrist care se raportează într-o manieră duhovnicească la cei care

apelează la serviciile sale. Fiind șofer de taxi, autorul și-a propus să îi conducă pe cei care urcă în mașina sa nu doar la destinația solicitată, ci și la Cel Care este „Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 17, 3). Drumul parcurs cu taxiul său se transformă, după caz, într-un amplu proces de catehizare sau de recatehizare, având scopul de a-l apropia pe călător de Dumnezeu și de Biserică. Pe lângă întâmplările de zi cu zi, în paginile acestui volum sunt relatate, în premieră, călătoriile autorului în Grecia continentală, în insulele din Marea Egee, în Statele Unite ale Americii, în România și în Țara Sfântă. La final, în pofida faptului că este un simplu absolvent al școlii primare, un „butuc”, cum se autocaracterizează adesea, autorul ne împărtășește o serie de cuvinte duhovnicești, rod al ostanelilor sale cărturărești, care impresionează prin profunzimea ideilor. Citind această secțiune, simți efectiv că lecturezi pasaje din operele sfinților părinți sau ale marilor teologi.

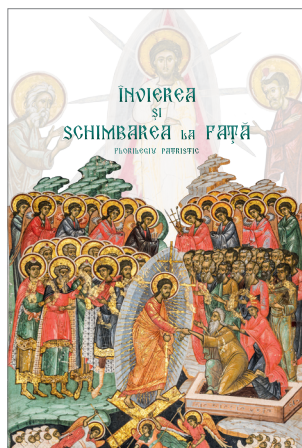
¹ Această secțiune a fost realizată prin contribuția Sectorului Editură și Tipografie al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților.

Scris într-o manieră accesibilă, asemenea primelor două volume, dar superior din punct de vedere al expunerii teologice, ca urmare a experienței cărturărești pe care autorul a acumulat-o în decursul timpului, nădăjduim că cel de-al III-lea volum al seriei *Lacrimile pocăinței. Experiențele unui taximetrist. Întâmplări adevărate*, publicat pentru prima dată în limba română, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Calinic, arhiepiscop al Sucevei și Rădăușilor, sub egida editurii Crimca, va urma cursul primelor două volume, devenind una dintre cele mai îndrăgite cărți ale credincioșilor ortodocși din România.

Remus Rus, *Învierea și Schimbarea la Față. Florilegiu patristic*, Ed. Crimca, Suceava, 2021

Volumul intitulat *Învierea și Schimbarea la Față. Florilegiu patristic*, traducere a domnului profesor Remus Rus, reprezintă o colecție de meditații patristice, alcătuite de scriitori bisericești de renume, precum Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Grigorie Teologul, Sf. Ioan Damaschin, Sf. Grigorie Palama, Sf. Simeon Noul Teolog, Meliton de Sardes etc., și se adresează pasionaților de texte patristice și specialiștilor în domeniu.

Așa cum se arată în incipit, inițiativa de a alcătui lucrarea de față a luat naștere în urma unei convorbiri cu stareța Mănăstirii Sucevița, stavrofora Mihaela Cozmei, care și-a exprimat năzuința de a înzestra mănăstirea cu o colecție de omilii scrise, care să illustreze cele două mari praznice împărătești enunțate în titlul volumului.

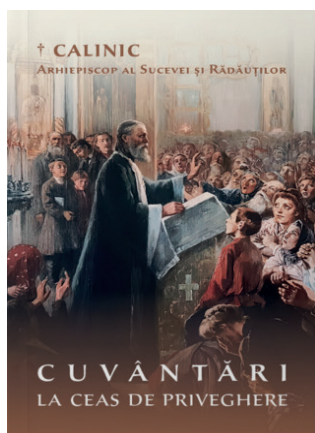
Din punct de vedere structural, volumul cuprinde o selecție de 13 texte pe care autorul le-a considerat a fi cele mai elocvente mărturii păstrate în literatura patristică greacă, latină și bizantină cu privire la cele două mari praznice împărătești, respectiv Învierea Mântuitorului Iisus Hristos și Schimbarea Sa la Față. Acestea sunt însoțite de note bibliografice consistente, care clarifică anumite opțiuni de traducere sau aduc explicații suplimentare asupra unor concepte teologice. Cele două secțiuni ale lucrării, „Sfânta Înviere sau Sfintele Paști” și „Schimbarea la Față”, sunt precedate de un studiu introductiv bine documentat, în cuprinsul căruia autorul prezintă conceptul de înviere ca readucere la viață din moarte în tradițiile zoroastriană, iudaică, islamică și creștină, subliniind unicitatea Învierii Mântuitorului Iisus Hristos. Studiul introductiv se încheie cu o prezentare a semnificațiilor principale ale praznicului Schimbării la Față. Ambele secțiuni debutează cu relatările celor două evenimente, extrase din cele patru Evanghelii, în cazul Învierii Domnului, și din Evangheliile sinoptice și din mărturiile Sf. Apostol Petru, în cazul Schimbării la Față.

† CALINIC, arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, *Cuvântări la ceas de priveghere*, Ed. Crimca, Suceava, 2021

În teologia ortodoxă, starea de priveghere este considerată fundamentală pentru mântuire, deoarece fără liniștirea minții și a sufletului nu poți ajunge la pace, curățare și iluminare. În ceasul de priveghere regăsim parte din răbdarea noastră pe care o risipim în timpul zilei, ca la final să ne aflăm cu un pas mai aproape de Dumnezeu prin urcușul nostru duhovnicesc.

„Slujirea liturgică în Biserica noastră n-a fost nicicând despărțită de slujirea cuvântului; de aceea, și nevoia de carte de predică este permanentă”, spune în prefața cărții părintele Matei Corugă.

Volumul *Cuvântări la ceas de priveghere*, semnat de Înaltpreasfințitul Părinte Calinic, arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, este mult mai mult decât o carte de predică. Este o lucrare care te invită la un moment de priveghere, astfel încât, având mintea așezată în inimă, să te adâncești în spiritualitatea ortodoxă.

Cuprinsul volumului ne ghidează spre a descoperi informații care să ne fie sprijin în credința ortodoxă, în timp ce ne putem îmbogăți cu importante referiri din cultura română și istoria poporului nostru și a vieții bisericești. Subiectele de reflexie pe care le regăsim în carte (Sfânta Treime, despre Maica Domnului, despre Evanghelie și evangheliști, despre îngeri, despre sfinți, despre proroci, despre apostoli și ucenici, despre mucenici și mărturisitori, despre ierarhi, despre cuvioși monahi și mănăstiri, despre sfinții doctori fără de arginți, Sf. Apostol Andrei, despre sfinții împărați bizantini, despre sfinții voievozi români, despre sfinții închisorilor, icoanele – imagini văzute ale Nevăzutului, Calea de dincolo de moarte –, despre Fericiri și rugăciunea „Tatăl nostru”) ne arată, prin așezarea lor, și o anumită rânduială pe care ar trebui să o adoptăm în privegherea noastră, toate începând cu gândul la Dumnezeu cel în Treime și încheindu-se cu gândul la fericirea noastră, la cele nouă căi de a o atinge și la rugăciunea de la care pleacă toate rugăciunile noastre.

„Doar o rugăciune sinceră, în care cererile noastre «să fie arătate lui Dumnezeu» (*Filipeni 4, 6*), când totul este gol și descoperit înaintea ochilor Aceluia în fața Căruia noi vom da socoteală (*Evrei 4, 13*), ne va uni cu Dumnezeu”, spune Înaltpreasfințitul Părinte Calinic în cuvântul său privind rugăciunea „Tatăl nostru”. Parafrazând, putem spune că doar prin lectură cu inimă sinceră, când, în ceas

de priveghere, stăm cu sufletul deschis pentru a putea primi cuvânt de învățătură, ne întâlnim cu Dumnezeu, odihnindu-ne mintea și trupul.

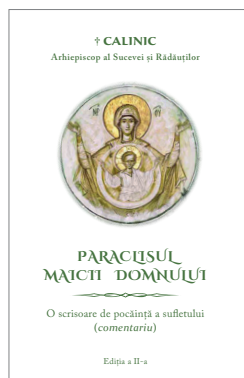
† CALINIC, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, *Paraclisul Maicii Domnului – O scrisoare de pocăință a sufletului (comentariu)*, Ed. Crimca, Suceava, 2021

„Un orizont de duh de rouă aducător adie cititorului din acest comentariu la Paraclisul Maicii Domnului alcătuit de Înaltpreasfințitul Părinte arhiepiscop Calinic, liturghisitor desăvârșit și talentat scriitor bisericesc, comentariu pe care, inspirat, l-a intitulat *O scrisoare de pocăință a sufletului* adresată lui Dumnezeu prin mijlocirea Maicii Domnului, o scrisoare care nu rămâne fără răspuns”, spune părintele Matei Corugă în prefața acestui comentariu liturgic.

În această a doua ediție a comentariului apărut la editura Crimca ni se dezvăluie importanța rugăciunii de pocăință ca mijloc de lucrare a mântuirii și ne îndeamnă să reflectăm la puterea de mijlocire a rugăciunilor pe care Maica Domnului le face pentru noi.

Astfel, parcurgând cele 17 capitole, de la un scurt istoric și structura paraclisului, la explicarea tuturor stihirilor, sedelnelor, catavasiilor, stihoavnei, apostolului și evangheliei, ne dăm seama că *Paraclisul Maicii Domnului* este, de fapt, o discuție de consolare pe care noi o purtăm în vederea câștigării a ceea ce ar trebui să fie cel mai scump pentru noi, mântuirea.

Așa cum spuneam la început, aceasta este o scrisoare care nu poate să rămână fără răspuns și una care ar trebui să se afle pe nopțiera fiecărui preot, teolog și credincios care caută să fie în legătură permanentă cu Cerul.

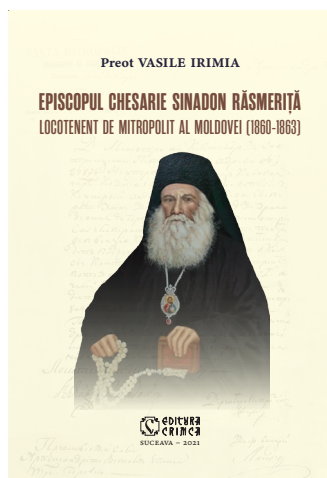

Pr. Vasile IRIMIA, *Episcopul Chesarie Sinadon Răsmeriță, locotenent de mitropolit al Moldovei (1860-1863)*, Ed. Crimca, Suceava, 2021

Părintele protopop Vasile Ieremia a cercetat mai bine de un deceniu arhive și biblioteci în vederea întocmirii unei monografii dedicate Mănăstirii Gorovei. În acest volum de autor se prezintă aspecte privind viața bisericească din Moldova în secolul al XIX-lea, instituția arhierilor titulari în Biserica Ortodoxă Română și date despre episcopul Chesarie Sinadon Răsmeriță, un ierarh care a acordat un respect deosebit canoanelor și legilor privitoare la binele clerului și onoarea Bisericii Ortodoxe Române.

Este prezentată viața sa și, implicit, modul în care și-a capătat apelativul de Răsmeriță. După o viață în care a luptat pentru Biserică, arhierul Chesarie se retrage la Mănăstirea Agafton, unde își petrece ultimii ani din viață. Această mănăstire a avut o înfloritoare viață monahală și părintele Chesarie a oficiat Sfânta Liturghie, a adresat cuvinte de învățătură și a povățuit cu blândețe viețuitoarele de acolo și pe credincioșii care veneau pentru binecuvântări și mângâiere la așezământul monahal.

Vrednic de pomenire este și impactul pe care l-a avut această mănăstire asupra poetului Mihai Eminescu, care a cercetat încă din copilărie acest locaș. Surorile mamei sale, monahiile Sofia, Fevronia și Olimpiada, erau formate la această școală duhovnicească a smeritului ierarh, ceea ce ne face să afirmăm că și poetul l-a întâlnit și a avut ocazia să poarte convorbiri hrănitoare pentru suflet, care au contribuit poate la afirmația pe care o va face marele

poet ulterior: „Biserica străbună este maica spirituală a neamului românesc”.

Este un demers istoric pe care îl considerăm un exemplu pentru toți cei care sunt interesați să aprofundeze și să cunoască istoria Bisericii și, din această perspectivă, a neamului românesc.

Carmen Cornelia BALAN, *Stavrofora Irina Pântescu – întâia stareță a Mănăstirii Voroneț. Biografie interpretativă*, Ed. Crimca, Suceava, 2021

Volumul realizat de doamna profesor doctor Carmen Cornelia Balan reprezintă o lucrare cu mult suflet, realizată cu un profesionalism dobândit prin cariera de profesor sociolog. Stavrofora Irina Pântescu, întâia stareță a Mănăstirii Voroneț, este prezentată cu personalitatea ei luminoasă, ce iradiază în jur credință, energie, însuflețire, încredere și altruism.

În carte, ea apare cu apelativul „măicuța”, așa cum este numită de toți cei care o cunosc, un apelativ care, după ce parcurgi câteva pagini din viața ei, capătă sens prin puterea sa de a construi o familie extinsă, un grup apropiat de Mănăstirea Voroneț, ce are ca țintă finală bucuria mântuirii.

Autoarea scrie cartea prin metoda biografică interpretativă, care, așa cum o găsim definită în carte, este o narațiune biografică prin care evenimentele sunt prezentate într-o ordine secvențială. Prin aceasta, un cercetător își propune ca prin studiul de documente, observații directe, relatări și narațiuni despre viața unei persoane, să construiască un model

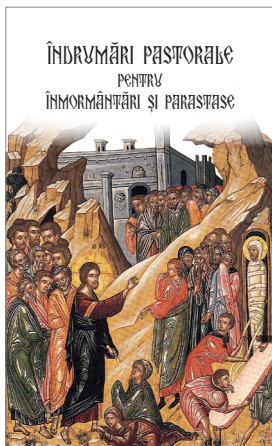
explicativ al persoanei analizate, din punct de vedere psihologic și comportamental.

Considerăm că acest portret în cuvinte și imagini al stavroforei Irina Pântescu poate să fie un exemplu de trăire în Hristos, care să ne inspire pe fiecare dintre noi să rămânem verticali în misiunea noastră atunci când mulți poate renunță, să ducem cu demnitate orice greutate și să ne luăm misiunea de a duce mai departe credința ortodoxă și dragostea pentru țară.

***, *Îndrumări pastorale pentru înmormântări și parastase*, Ed. Crimca, Suceava, 2021

„Cei adormiți nu sunt uitați, ci ei sunt pomeniți la fiecare Sfântă Liturghie. Sâmbăta se săvârșesc parastase, de multe ori însoțite de Sfânta Liturghie, prin care Dumnezeu este rugat să le dăruiască celor plecați Dincolo fericirea cea veșnică. Este dovada dragostei care nu-i uită pe cei care nu mai sunt și care este mai puternică decât moartea. Dragostea trece dincolo de pragul mormântului. Dragostea străpunge veșnicia”, spune Înaltpreasfințitul Părinte Calinic, arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, în cuvântul său introductiv.

Ghidul *Îndrumări pastorale pentru înmormântări și parastase*, apărut, în anul 2021, la editura Crimca vine în întâmpinarea celor care doresc să afle mai multe despre grija pe care o avem pentru cei adormiți în Domnul. Astfel, putem citi atât învățături despre o teologie a învierii, cât și despre rânduielile slujbelor care se săvârșesc pentru cei adormiți. Explicarea rânduielii slujbei de înmormântare, realizată de Preasfințitul Părinte Damaschin

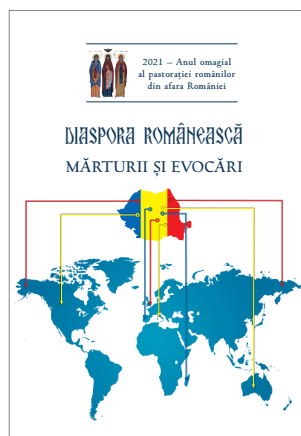
Dorneanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, poate aduce un moment de conștientizare în sufletul celui care asistă la o astfel de slujbă, observând cum aceasta este o învățătură creștină despre om, viață și moarte. „Cultul morților în Sfânta Scriptură” și „Moartea ca plată a păcatului și starea sufletelor după despărțirea de trup. Valoarea trupului ca parte constitutivă a ființei umane” sunt texte care ne amintesc despre importanța acestei treceri a sufletului în viața cea de veci, nu în neființă, așa cum, în mod eronat, vedem că este percepută această trecere în cultura de masă. Despre cimitir, parastase, colivă, coroane, îngropare, incinerare, tradiții deviate legate de cultul morților și alte subiecte ce sunt imperios necesar de știut de către un creștin practicant, vă invităm să lecturați în acest fascinant ghid al grijii pentru mântuire.

***, *Diaspora Ortodoxă. Mărturii și evocări*, Ed. Crimca, Suceava, 2021

Anul 2021 a fost declarat de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca fiind „Anul omagial al pastorației românilor din afara României”. Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Calinic, arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, la editura Crimca apare o colecție de texte scrise de ierarhi și preoți care au slujit sau slujesc în parohii din diferite țări ale lumii, dar și de cei care au plecat, împreună cu familia, în afara țării pentru un trai mai bun.

Cartea aceasta este o călătorie prin cultura și spiritualitatea unor zone geografice și țări precum: Scandinavia, Peninsula Iberică, Statele Unite ale Americii, Italia, Belgia, Germania,

Austria, Marea Britanie, Burundi, Rwanda și Madagascar. Lectura te transpune în locul românilor care locuiesc departe de țara natală, pentru a vedea cum trăiesc acolo și cum își păstrează identitatea, dar și în locul slujitorilor Bisericii care, prin jertfa lor, reușesc să formeze sau să țină unite comunități de români care, fără prezența Bisericii, ar fi nu doar departe de casă, ci ar fi departe de simțirea românească.

Acest jurnal pastoral are un caracter istoric (întrucât prezintă istoria primelor parohii românești înființate în diferite colțuri ale lumii), dar și un caracter ziditor de suflete (întrucât prezintă răspunsul la întrebări precum: Diaspora românească din Europa contribuie la „recreștinarea” continentelor? Este Biserica temeliea unității de credință și de neam pentru românii din diaspora? Care sunt provocările spirituale pe care le întâlnesc românii plecați din țară? Cum se desfășoară o zi din viața unui preot și a unui credincios într-o țară și cultură străină? Cum este viața în localitatea Bucovina din statul Michigan din Statele Unite? Cum se înființează o parohie în Italia? De la cine primesc cărți de rugăciune ortodoxe deținuții dintr-un penitenciar din Germania? Câte ore trebuie să stai la coadă în Africa pentru o cană de apă? Cum se reintegrează în comunitate o persoană revenită din străinătate?).

Printre miile de kilometri străbătuți, dificultățile financiare, diferențele culturale și nenumăratele doruri de „acasă”, diaspora românească ne poate învăța pe toți o lecție fundamentală: românii sunt o mare familie, indiferent unde se află, dacă au pe Dumnezeu ca tată și Biserica drept mamă:

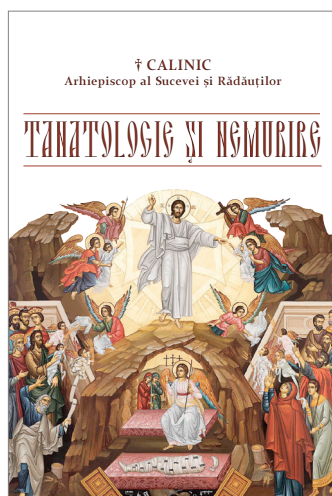
„Noi suntem datori să fim aici pentru a adăpa pe românul care, după ce a gustat modul de viață occidental, simte că a pierdut ceva, simte că-i e dor de acasă. Și dacă vom ține de acest dar, vom fi acolo și pentru occidentalul care caută adevărul și autenticitatea în fața acestei minciuni a apostaziei contemporane” († Macarie Drăgoi, Episcop al Europei de Nord).

† CALINIC, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, *Tanatologie și Nemurire*, Ed. Crimca, Suceava, 2021

Volumul *Tanatologie și nemurire* al Înaltpreasfințitului Părinte arhiepiscop Calinic reprezintă „un unicat în spiritualitatea românească contemporană”, după cum afirma părintele Constantin Galeriu, motiv pentru care a primit premiul Academiei Române.

Autor al unei opere unice în literatura română de specialitate, Înaltpreasfințitul Părinte Calinic este o personalitate culturală plurivalentă, sfera preocupărilor Înaltpreasfinției Sale fiind diversă și de largă anvergură intelectuală. Născut la data de 18 noiembrie 1957, Înaltpreasfințitul Părinte Calinic a absolvit cursurile Facultății de Teologie Ortodoxă „Andrei Șaguna” din Sibiu și pe cele ale Facultății de Drept din cadrul Universității „Petre Andrei”, Iași, și a frecventat cursurile Facultății de Medicină din cadrul Academiei Mihăilene. În anul 1998 a obținut titlul de doctor în filosofie la Facultatea de Psihologie și Filosofie din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, iar în anul 2004 a susținut încă o lucrare de doctorat în filosofie. Opera Înaltpreasfințitului Părinte Calinic este importantă cantitativ și variată din punct de vedere tematic.

Lucrarea de față reprezintă o abordare pluri-, inter- și transdisciplinară a problematicii morții, rezultatul fiind o expunere consistentă, a cărei acuratețe științifică evidențiază seriozitatea cercetării. În prima parte a volumului, autorul a prezentat aspectele epistemologice ale tanatologiei, precum fenomenul apoptozei, cauzele endogene și exogene ale acestei morți, factorii inductori sau inhibitori ai apoptozei, morfologia fenomenului,

rolul important al genelor în reglarea apoptozei. În a doua parte, autorul a abordat relația dintre tanatologie și filosofie. După abordarea subiectului în gândirea filosofilor antici, viața și moartea sunt privite analitic și în gândirea marilor filosofi din epoca modernă și contemporană, făcând astfel exhaustiv tabloul istorico-filosofic asupra neliniștii metafizice și a misterului morții. Ultima parte prezintă relația dintre tanatologie și eshatologie, autorul acordând un spațiu consistent comprehensiunii morții în opera și în gândirea părintelui Dumitru Stăniloae.

Pr. Dr. Filaret M. RUSCAN, *Viața în Hristos în orizontul autorității și libertății morale*, Ed. Crimca, Suceava, 2021

Cu darul lui Dumnezeu și cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Calinic, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, a apărut la Editura Crimca lucrarea *Viața în Hristos în orizontul autorității și libertății morale*, al cărei autor este părintele Filaret Ruscan – consilier eparhial în cadrul Sectorului

Misiune Pastorală și Actualitate Creștină.

Cartea este destinată celor preocupați de tema devenirii întru Hristos prin păstrarea unui echilibru între autoritate și libertate.

În carte se accentuează faptul că, în viața Bisericii, problema autorității corelată cu libertatea trebuie cercetată atent, pentru că altfel pot apărea foarte ușor situații nedorite în manifestarea greșită a celor două concepte.

